

OBSAH

ÚVOD DO TEORIE LITERATURY	7
LITERATURA STAROVĚKU	12
Nejstarší literární památky	12
Řecká literatura	17
Římská literatura	22
Raně křesťanská tvorba	26
STŘEDOVĚKÁ LITERATURA	27
Literatura raněho středověku	27
Počátky české literatury	32
Literatura doby husitské	38
RENEŠANCE A HUMANISMUS	43
Český humanismus	47
BAROKO, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS	50
Baroko	50
České baroko	51
Klasicismus a osvícenství	55
Preromantismus	57
České národní obrození	60
ROMANTISMUS	67
Český romantismus	72
REALISMUS A NATURALISMUS	76
Počátky českého realismu	82
Generace májovců	85
Ruchovci a lumírovci	90
Venkovská próza	96
Český naturalismus	99
Historická próza	101
Realistické drama	106
LITERATURA NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ	109
Symbolismus	109

Česká literární moderna	114
Moderní revue	120
Protispolečenští buřiči	123
Drama	138
Almanach na rok 1914	140
MEZIVÁLEČNÁ LITERATURA	141
Ohlas na válku v české literatuře	144
Moderní směry	145
Další významní světoví meziváleční spisovatelé	150
Česká poezie mezi válkami	156
Česká próza mezi válkami	175
Meziválečné drama	193
ČESKÁ LITERATURA V DOBĚ OKUPACE	196
LITERATURA DRUHÉ POLOVINY 20. STOLETÍ.....	200
Reakce světové literatury na válku	200
Poválečné literární proudy	205
Česká poválečná literatura v kontextu dějin	220
Poválečná poezie	221
Poválečná próza	249
Poválečné drama	277

OBSAH

JAZYK, ŘEČ, MLUVA	9
Jazyky přirozené a umělé	9
Jazyková komunikace	9
Spisovný jazyk	9
Jazyková kultura	10
Nespisovný jazyk	11
JAZYKOVÉ PLÁNY	11
HLÁSKOSLOVÍ	12
Mluvidla	12
Samohlásky	13
Souhlásky	13
Výslovnost souhlásek	13
Přehled českých souhlásek	14
Seskupování hlásek	14
Přízvuk a takt	14
Fonologie	15
Výslovnost	15
TVAROSLOVÍ	15
Ohýbání slov	15
Druhy slov	16
PODSTATNÁ JMÉNA	16
PŘÍDAVNÁ JMÉNA	24
ZÁJMENA	28
ČÍSLOVKY	33
SLOVESA	36
PŘÍSLOVCE	46
PŘEDLOŽKY	48
SPOJKY	49
CITOSLOVCE	49
ČÁSTICE	49
PREDIKATIVA	50
SKLADBA	50
Druhy vět podle postoje mluvčího	50

Zápor	52
Větné vztahy a větné členy	52
Věty jednočlenné	55
Věty dvojčlenné	56
PŘÍSUDEK - predikát, P	56
PODMĚT - subjekt, S	57
PŘÍVLASTEK - atribut, At	58
PŘEDMĚT - objekt, O	59
PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ - adverbiale, Ad	60
DOPLŇEK - atribut verbální, Atv	62
PŘÍSTAVEK - apozice, Ap	63
Nepravidelnosti ve stavbě věty	64
Souvětí	64
Souvětí souřadné	65
Souvětí podřadné	65
LEXIKOLOGIE	67
Slovníky	67
Tvoření slov	69
Změny ve významu slov	72
Ustálená spojení slov	73
Aktualizace výrazu	75
Automatizace výrazu	75
STYLISTIKA	75
Jazykové styly podle funkce	76
Slohové útvary	78
PRAVIDLA PRAVOPISU	78
Kdy píšeme i, í a kdy y, ý	78
Kdy píšeme písmeno ě	84
Jak píšeme skupiny souhlásek	85
Jak píšeme souhlásky na konci slov	86
Kdy píšeme s a kdy z	86
Délka samohlásek	90
Jak píšeme slova přejatá	91
Zkratky a značky	96
Kdy píšeme velká písmena	97
Jak píšeme spřežky	101
Jak píšeme spojovací čárku (spojovník)	102

Rozdělovací znaménka	102
KAPITOLY ZE SLAVISTIKY	108
Indoevropské jazyky	109
Jazyky slovanské	109
Staroslověnština	112
Další diferenciacie slovanských jazyků	114
Další vývoj českého hláskosloví	116
VÝVOJ SPISOVNÉ ČEŠTINY	118
Čeština do roku 1300	118
Jazyk 14. století	119
Období husitské	119
Český jazyk za humanismu	120
Doba pobělohorská	120
Národní obrození	120
Vývoj v 2. polovině 19. století	122
Vývoj po roce 1918	122
SLOVNÍK VYBRANÝCH LINGVISTICKÝCH TERMÍNŮ	124

Jazyková komunikace

Systemy přiroznych jazyků jsou stavěny od nejjednodušších znaků k složitějším. Např. z hlásek skládáme slovo, ze slov větu, z vět souvětí, odstavce a kapitoly. Jazykový systém máme uložený v paměti, jeho velikost se závislá na vzdělání, prostředí, v němž žijeme, zájmech apod. Aby tento systém mohl u někoho fungovat, musí být splněno pět základních podmínek: 1. mluvěč, 2. posluchač, 3. společný jazykový systém, 4. schopnost výběru znaků u mluvěčho a jejich dekodování u posluchače, 5. informace, kterou chce mluvěč sdělit posluchači.

mluvěč

jazykový systém

informace

promluva

posluchač

jazykový systém

dekódování promluvy

Spojení obsahu a formy je základním rysem jazykových projevů. Vzájemné vztahy vyjadřujeme jazykovými prostředky, a tak vzniká věta, složená z větiných členů. Slovo a věta mají vnější formu zvukovou (v mluveném projevu) a písemnou (v projevu psaném).

Spisovný jazyk

U kulturních narodů vzniká v průběhu vývoje jazyk, který je společný pro všechny